

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู - อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับประถมศึกษาตอนปลายจังหวัดสมุทรสาคร

A STUDY OF THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEED FOR LEARNING AND TEACHING
DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL SUBJECTS OF THE UPPER PRIMARY SCHOOLS IN
SHUTSKON PROVINCE

เลขหมู่.....
✓ เลขทะเบียน 027814
✓ วัน เดือน ปี -9 ก.ย. 2537

โดย

นางสาวรัตนา นาทิยาม

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027814

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตรบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2536

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวรัตนา พาเทียม

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลายจังหวัดสมุทรสาคร

A STUDY OF THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEED FOR LEARNING AND TEACHING DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL SUBJECTS OF THE UPPER PRIMARY SCHOOLS IN SMUTSKON PROVINCE

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร, ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรและปัญหา, ข้อเสนอแนะในการสอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ในระดับประถมศึกษาต่อไป

วิธีการศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำการสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไข ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครู-อาจารย์ที่ทำกรวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีทั้งหมด 111 โรงเรียน ใน 3 อำเภอ โดยสุ่มรายชื่อโรงเรียนอำเภอละ 12 โรงเรียน คือ อำเภอเมือง, บ้านแพ้ว, กระทุ่มแบน รวม 36 โรงเรียน มีครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรทั้งหมด 112 คน เท่ากับแบบสอบถาม 112 ชุด วิธีการเก็บรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และขอรับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.35 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าแต้มคะแนนเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุมากกว่า 37 ปี และอายุน้อยที่สุด คือ 23-27 ปี และส่วนใหญ่มีอายุราชการตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ส่วนอายุราชการต่ำสุดคือ 1-5 ปี ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีแต่ไม่ได้จบในสาขาวิชาเกษตรศึกษา และมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 นอกจากนี้ยังมีงานสอนแล้วยังมีหน้าที่อื่นๆ อีก เช่น เป็นครูประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 53 และส่วนใหญ่จะสอนตั้งแต่ 3 วิชาขึ้นไป ส่วนครู-อาจารย์ที่มีวิชาสอนน้อยที่สุดคือ 1 วิชาและวิชาที่สอนมากที่สุดคือวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ส่วนวิชาที่สอนน้อยที่สุดคืองานเลือกเกษตรและสุกภาษาชาด ส่วนใหญ่สอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และมีสอนน้อยที่สุดคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนถึงร้อยละ 93 แต่ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่สนใจงานเกษตรในสาขาการผลิตพืช ส่วนวิชาที่สนใจน้อยที่สุดคือช่างเกษตร ซึ่งครูส่วนใหญ่พอใจที่จะสอนและพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นมีสอนน้อยที่ต้องการสอนวิชาที่ไม่ใช่วิชาเกษตร

ปัจจุบันในโรงเรียนส่วนใหญ่จัดเปิดสอนวิชาเกษตรเป็นพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการทำงานและมีสอนน้อยที่เปิดเป็นแผนการเรียนให้นักเรียนเลือก โรงเรียนส่วนมากมีครูเกษตร 3 คนและโรงเรียนที่มีครูเกษตรน้อยที่สุดคือ 1 คน ในการสอนส่วนใหญ่จะสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันจะมีสอนน้อยที่สอนเน้นในด้านเจตคติและจะให้นักเรียนปฏิบัติงานด้านปลูกพืชผักสวนครัวและการสอนที่ให้ปฏิบัติมีน้อยที่สุดคือการเลี้ยงสัตว์

ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีเพียงพอมากที่สุดคือ แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไว้เพียงพอมากที่สุดคือ เครื่องงานเกษตรพื้นฐานส่วนด้านสัตวบาลเช่นโรงเรียนและพันธุ์สัตว์จะไม่มีเลย

สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ นอกเหนือจากงานสอน ทำให้การเตรียมการสอนได้ไม่ดีพอสมควร และปัญหาที่พบน้อย คือ จำนวนนักเรียนในห้องมีไม่เหมาะสม, ความสามารถในด้านความรู้ และการใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนปัญหาอื่น ๆ พบในระดับปานกลาง

ความต้องการที่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรต้องการในระดับปานกลางคือ การศึกษาต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระดับสูงขึ้นและการเข้าฝึกอบรมวิธีการวัดและประเมินผลส่วนปัญหาอื่น ๆ มีความต้องการในระดับมาก

ข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเสนอแนะมากที่สุดคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพไม่ดีพอ และรองลงมาคือ พื้นที่ในการปฏิบัติการเกษตรน้อยหรือไม่เพียงพอ ส่วนข้อเสนอแนะที่เสนอมาน้อยที่สุด 1 คน คือ ควรเพิ่มชั่วโมงในการเรียน, งบประมาณน้อย, ครูไม่หาความรู้และเทคโนโลยีและการใช้ปุ๋ยหรือสารเคมีอาจเป็นอันตรายต่อนักเรียน

ข้อเสนอแนะจากทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ คือ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าแม้เวลาผ่านมานานแล้วแต่ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรก็ยังคงเป็นปัญหาเดิมอยู่ เช่น ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะหมดไปได้ก็เมื่อทางฝ่ายบริหารในสถานศึกษาได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จล่วงได้ดีจากความช่วยเหลือหลายฝ่าย ผู้จัดทำขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและอาจารย์ประภาศิริ ใจผ่อง ได้ช่วยเหลือในการหาผู้พิมพ์ จนกระทั่งจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มได้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมระดับประถมศึกษาตอนปลาย ได้ตอบแบบสอบถามและขอขอบพระคุณครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณความดีจากการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ขอมอบแด่บิดา-มารดา ครู-อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้วางรากฐาน และการส่งเสริมการศึกษาให้แก่ข้าพเจ้า

รัตนา พาเทียม

กุมภาพันธ์ 2537

สารบัญ

	หน้า
เนื้อหาความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 นิยามศัพท์	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในระดับประถมศึกษา	5
2.2 โครงสร้างและระบบบริหารงานการศึกษา	6
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	7
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร	10
3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	10
3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	13
3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	13
3.3.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และลักษณะแบบสอบถาม	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3	การทดสอบแบบสอบถาม	14
3.3.4	วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและรับคืน	14
3.4	สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล	14
4.	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
4.1	การวิเคราะห์ข้อมูล	16
4.2	ผลการวิจัย	19
5.	สรุปและข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม		44
ภาคผนวก		46

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	19
2. แสดงสถานการณ์ทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร	27
3. แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร	29
4. แสดงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน	31
5. แสดงความต้องการข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชาเกษตร	34
6. แสดงปัญหาสำคัญอื่น ๆ	38
7. แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรขั้นในหลักสูตรประถมศึกษาชั้น ก็เพื่อพัฒนาและฝึกฝนให้นักเรียนได้มีเจตคติ ความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ทางการเกษตรพอที่จะออกไปประกอบอาชีพเกษตรของครอบครัว และท้องถิ่นหรือเพื่อการศึกษาต่อ ซึ่งการดำเนินการให้เป็นเช่นนั้นได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง โดยเฉพาะปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ด้านครู - อาจารย์ เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ครูเป็นผู้ที่จะนำนโยบาย แนวความคิดของหลักสูตรไปถ่ายทอด และฝึกฝนความสามารถให้นักเรียน ดังนั้นถ้าครู - อาจารย์ ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในงานเกษตรพื้นฐานที่นำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีแล้ว นักเรียนที่สำเร็จออกไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อก็มีประสิทธิภาพดีด้วย

กล่าวได้ว่า ความรู้ความสามารถทางการเกษตรของนักเรียนสัมพันธ์กับความรู้ และความสามารถของครู - อาจารย์ เป็นสำคัญในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาทางด้านครุศาสตร์เกษตร และสภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอาชีพเกษตรกรรม จึงเห็นว่าถ้าได้มีการสำรวจความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาครจะเป็นประโยชน์ในการเตรียมครู - อาจารย์ ผู้สอนในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อจะได้ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความต้องการทางด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการสอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้จะรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2536 และทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายเท่านั้น ซึ่งมีทั้งหมด 111 โรงเรียน ใน 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง, อ.กระทุ่มแบนและ อ.บ้านแพ้ว โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างครู - อาจารย์ที่เป็นผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของแต่ละอำเภอๆ ละ 12 โรงเรียน รวมทั้งหมด 36 โรงเรียน

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1. ได้ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ สถาบันการเกษตรของจังหวัดเช่น วิทยาลัย-เกษตรกรรม วิทยาลัยครู พิจารณาจัดเนื้อหาหลักสูตรวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับสภาพของจังหวัดสมุทรสาคร

1.5 นิยามศัพท์

"โรงเรียน" หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

"ครู-อาจารย์เกษตร" หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

"วิชาเกษตรกรรม" หมายถึง วิชาที่จัดอยู่ในประเภทกลุ่มวิชา การงานและอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงกระบวนการเพาะปลูกการเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการค้าเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รู้จักวิถีการผลิตพืชและสัตว์ ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุด

"การเรียนการสอน" หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรและประมวลการสอนรวมทั้งการจัดตัวบุคคลในการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

"ความต้องการ" หมายถึง การแสดงออกซึ่งความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของหรือเพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากวัสดุสิ่งของนั้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเป็นระบบหนึ่งที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างเหนียวแน่นกับระบบสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ การศึกษาได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ที่คนรุ่นก่อน ๆ ได้ตรวจสอบคิดค้นไว้เป็นมรดกทางวิชาการ และวัฒนธรรม ตลอดจนยังอบรมบ่มนิสัยคนให้กับ สังคม สร้างความหวัง ความมีเหตุมีผล รู้สิ่งใดดีสิ่งใดชั่ว ตลอดจนช่วยฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ทางด้านวิชาชีพ การศึกษานั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้คิดค้นแต่งเติม เสริมและเติมแต่งความต้องการของชีวิต (พจน์, 2528 : 1) ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน พัฒนากำลังคนและแรงงานคนอื่นนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

ประเทศไทย การเกษตรนับว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ประกอบอาชีพทางการเกษตรหรืออาชีพที่เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร อีกทั้งผลผลิตที่ได้จากการทำการเกษตรยังเป็นแหล่งอาหารที่มีความสำคัญต่อชีวิต และเศรษฐกิจของประเทศด้วย ดังนั้นการพัฒนาประเทศจะบรรลุผลสำเร็จได้จึงขึ้นอยู่กับการพัฒนาอาชีพเกษตรเป็นสำคัญในเรื่องนี้ ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยก็ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ และได้พยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนาอาชีพการเกษตรให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น (คณะอนุกรรมการ การจัดการศึกษาด้านเกษตร, 2528 (หน้า 1) วิธีหนึ่งที่รัฐได้กระทำมาโดยตลอดคือการศึกษาทางการเกษตร หรือการศึกษาเกษตรแก่ประชาชนในประเทศทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2519 หน้า 2-3)

1. มีความรัก ความเข้าใจ ความซาบซึ้งและสำคัญของการเกษตรที่ต่อตน สังคมและเศรษฐกิจของชาติ
2. ใฝ่ใจใคร่ศึกษาหาความรู้ทางการเกษตร เพื่อเตรียมตัวไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้ในระดับสูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความสามารถในการผลิตทางการเกษตร
4. มีความสามารถพื้นฐานในการจัดฟาร์ม และธุรกิจเกษตรบางสาขา
5. มีลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดี
6. รู้จักให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ
7. เป็นพลเมืองดี
8. มีใจรักชนบท ทรัพยากรธรรมชาติ สาธารณสมบัติและ รู้จักรับผิดชอบในการทำงานและ การบำรุงรักษา

2.1 การศึกษาเกษตรในระดับประถมศึกษา

เพื่อสนองจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเกษตรของประเทศไทยจึงได้มอบหมายให้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้วางพื้นฐานการศึกษาเกษตรให้แก่ประชาชน ในประเทศ โดยจัดเนื้อหาวิชาเกษตรบรรจุลงในหลักสูตรประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้จัดการ เรียนการสอนงานเกษตรไว้ในกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ โดยกำหนดเนื้อหาไว้เป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นงานบังคับที่ทุกคนต้องเรียนต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ส่วนที่ 2 เป็น งานเลือกจัดให้เรียนเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เท่านั้น โดยงานเกษตรจะจัดอยู่ใน งานเลือกกลุ่มงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ซึ่งจัดเนื้อหาเป็นอาชีพสั้น ๆ จบในตนเอง (กรมวิชาการ, 2533 ข หน้า 45-46) นอกจากนี้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ได้กำหนดให้สอนกลุ่ม ประสิทธิภาพพิเศษขึ้นอีกกลุ่มหนึ่ง โดยเปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถจัดประสิทธิภาพที่เหมาะสม กับความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนหรือท้องถิ่น ดังนั้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนจึงมีโอกาสที่จะเปิดสอนงานเกษตรซึ่งเป็นงานเลือกประเภทงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ตามที่เห็น สมควรมาสอน ในกลุ่มประสิทธิภาพพิเศษ (กรมวิชาการ, 2533 หน้า 51-52)

เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนงานเกษตรในระดับนี้ได้จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2533 หน้า 89) จึงได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ ซึ่งงานเกษตรจัดอยู่ในกลุ่มประสิทธิภาพดังกล่าวไว้ดังนี้

กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัย รักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่พึงตนเองได้และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย
3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จักพึ่งตนเอง
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงาน และกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

ในการจัดการศึกษาเกษตรให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นมิ่งค้ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง ครูผู้สอนงานเกษตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดองค์ประกอบหนึ่ง เพราะเป็นผู้นำเอาความคิดหรือหลักการของหลักสูตรมาดำเนินการถ่ายทอดเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้ ความคิด การปฏิบัติ เจตคติ และค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งการสอนให้บังเกิดผลดีเหล่านี้ครู จะต้องมีความรู้หรือความรู้ความสามารถที่จำเป็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรในระดับประถมศึกษาอย่างเพียงพอ

2.2 โครงสร้างและระบบบริหารงานการประถมศึกษา

การจัดการประถมศึกษาเป็นหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานราชการในสังกัดงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้แก่หน่วยงานบริหารเพื่อดูแลการจัดการ การศึกษาออกเป็นระดับจังหวัด, อำเภอ, และกลุ่มโรงเรียน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ

1. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัด โดยจัดทำนโยบายการดำเนินงานแผนพัฒนาการประถมศึกษา จัดทำงบประมาณ ปรับปรุงงานวิจัย ติดตามประเมินผล ควบคุมมาตรฐาน และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประถมศึกษาในสังกัด โดยมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบการบริหารงาน

2. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประณตศึกษาอำเภอ โดยจัดการประสานงานและควบคุมการดำเนินงานของการประณตศึกษา
ในเขตอำเภอ โดยมีหัวหน้าการประณตศึกษาอำเภอ เป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบในการบริหารงาน

3. กลุ่มโรงเรียน มีหน้าที่เกี่ยวกับโรงเรียนภายในกลุ่มในด้านการวางแผนงาน ประสาน
ติดตามผล ประเมินผล เสนอบประมาณประจำปี เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบประจำปี
และให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรโดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการประณตศึกษาประจำกลุ่ม
โรงเรียนขึ้น

บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา อาจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบใน
การบริหารงานใน โรงเรียนทั้งหมด
2. กลุ่มบุคลากรที่ทำการสอนในโรงเรียน ได้แก่ ครู, อาจารย์ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบใน
การสอนในแต่ละระดับชั้น หรือแต่ละวิชา นอกจากงานด้านการสอนโดยต้องแล้วครุใน
โรงเรียนประถมศึกษาจะต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เป็นงานในโรงเรียนอีก เนื่องจาก
ไม่มีบุคลากรที่ทำหน้าที่โดยเฉพาะ ซึ่งในโรงเรียนประถมศึกษา โดยทั่วไปจัดแบ่งงาน
ไว้ดังนี้ คือ
 - งานฝ่ายวิชาการ รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
 - งานธุรการ รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณ บุคลากร, การเงิน, พัสดุ และ
ทะเบียนนักเรียน
 - งานฝ่ายปกครอง รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสถานักเรียน และงานปกครอง
 - งานฝ่ายบริหาร รับผิดชอบเกี่ยวกับงานห้องสมุด, งานโสตทัศนศึกษา, งาน
กิจกรรมและงานพยาบาล

2.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2506 หน้า 32) ได้ศึกษาพฤติกรรม และ
เวลาในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาพบว่าปัญหา ดังนี้ คือ

1. ครูส่วนใหญ่ยังไม่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธ
ศักราช 2521 ยังคงสอนแบบเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การวัดผลประเมินผลยังเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับครู และครูส่วนใหญ่ ยังไม่เข้าใจว่าทำไมการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนไปตามนั้นได้
3. ครูขาดอุปกรณ์ที่เสนอแนะไว้ในแผนการสอน จึงไม่สามารถจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปตามนั้นได้
4. การพิจารณาความดีความชอบและการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มักจะไม่คำนึงถึงงานการเรียนการสอน
5. ครูจำนวนมากยังขาดความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการเกษตร

จากการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้พบปัญหาการศึกษาเกษตรในระดับประถมศึกษาใน 4 ด้านดังนี้ (คณะกรรมการการจัดการศึกษาด้านเกษตร, 2528 หน้า 3)

1. ปัญหาด้านคุณภาพ
 - 1.1 คุณภาพของครูยังด้อยอยู่
 - 1.2 คุณภาพของวิธีการสอน การสอนโดยการปฏิบัติจริงยังมีน้อย
2. ปัญหาด้านหลักสูตร
 - 2.1 จุดประสงค์การสอนกำหนดไว้สูงเกินไป
 - 2.2 เนื้อหาวิชาเกษตรบางส่วนมากเกินไป ส่วนที่เกี่ยวข้อกับท้องถิ่นมีน้อย
3. ปัญหาในเรื่องครูและผู้ปกครองยังไม่ยอมรับความสำคัญของการศึกษาเกษตร
4. การเชื่อมโยงเกี่ยวกับการเกษตรในท้องถิ่น และบทบาทเกี่ยวกับการศึกษาเกษตรนอกระบบโรงเรียนไม่ชัดเจน

ทรงฤทธิ์ ปะเมโท (2528 หน้า 79) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งโรงเรียน บุคลากร นักเรียน หลักสูตร อุปกรณ์การสอนงานเกษตร และปัญหาอื่น ๆ ที่พบ ในการจัดการศึกษาเกษตรระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับสถานที่ตั้งโรงเรียน คือ โรงเรียนตั้งอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ มีน้ำไม่เพียงพอใช้ และพื้นที่ทำกิจกรรมเกษตรไม่เพียงพอ
2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับบุคลากร คือ โรงเรียนขาดครูสอนงานเกษตรที่มีวุฒิทางเกษตร และครูสอนงานเกษตรมีพื้นฐานทางเกษตรไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับนักเรียน คือ นักเรียนตัวเล็กเกินไป และหาอุปกรณ์การเรียนงานเกษตรมาเองไม่ค่อยได้
4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนงานเกษตร คือ โรงเรียนขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนงานเกษตร และหนังสือแบบเรียนงานเกษตรสำหรับนักเรียน
5. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร คือ เนื้อหางานเกษตรบางเรื่องไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น บางเรื่องไม่เหมาะสมกับวัย และเนื้อหาไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

พาทิ อ่อนสุภาพ (2524 หน้า 51-53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจการดำเนินการสอนงานเกษตร ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง ผลการวิจัย พบว่าครูเน้นความสำคัญของจุดประสงค์เฉพาะงานเกษตรมาก ใช้เวลาเตรียมการสอนปานกลาง ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นของจริงมาก การวัดผลใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม และตรวจผลงานมาก ปัญหาที่ประสบในการดำเนินการเรียนการสอนมีปานกลาง เนื้อหางานเกษตรบางเรื่องมากเกินไปไม่เหมาะสมกับวัย อุปกรณ์การสอนยังขาดแคลนไม่มีแบบเรียน งานเกษตรครูสอนงานเกษตร โดยเฉพาะไม่มี และพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตรไม่พอ

ประเสริฐ ประชาราษฎร์ (2522 หน้า 72-73) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ พบว่าการสอนงานเกษตรในระดับนี้มีปัญหาในเรื่องอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ ขาดครูผู้สอนงานเกษตรโดยตรง ขาดงบประมาณสนับสนุน อาคารเรียนไม่เพียงพอ น้ำท่วมในฤดูฝนและแล้งในฤดูแล้ง ห้องเรียนไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษาและการเกษตรในท้องถิ่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความต้องการในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2536

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ คือ ครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร จากจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด แบ่งตามอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

- อำเภอเมือง 59 โรงเรียน
- อำเภอกระทุ่มแบน 21 โรงเรียน
- อำเภอบ้านแพ้ว 31 โรงเรียน
- รวม 111 โรงเรียน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากบางโรงเรียนมีนักเรียนมากและบางโรงเรียนมี นักเรียนน้อย จึงกำหนดให้มีการสุ่มตัวอย่าง ครู - อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งบางอำเภอมีจำนวนโรงเรียนมาก ก็ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลากซึ่งโรงเรียนมาจำนวนอำเภอละ 12 โรงเรียน ส่วนอำเภอที่มีโรงเรียนน้อย ก็ให้นำมาเป็นตัวอย่างทั้งหมด

ซึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร มีทั้งหมด 3 อำเภอ คือ อำเภอบ้านแพ้ว, กระทุ่มแบน, อำเภอเมือง และในแต่ละอำเภอมีโรงเรียนเป็นจำนวนมาก จึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยการจับฉลากซึ่งโรงเรียนมาอำเภอละ 12 โรงเรียน รวมทั้งหมด 36 โรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อำเภอเมือง

โรงเรียนในเขตชุมชน 6 โรงเรียน

โรงเรียนที่นักเรียนมากกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดบางปิ้ง	มีครูเกษตร	3 คน
2. โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร	มีครูเกษตร	3 คน
3. โรงเรียนวัดบางหญ้าแพรก	มีครูเกษตร	5 คน

โรงเรียนที่นักเรียนน้อยกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านท่าทราย	มีครูเกษตร	2 คน
2. โรงเรียนสุนทรภณรัตน์	มีครูเกษตร	2 คน
3. โรงเรียนหลวงแพ่งโกศลอปถัมภ์	มีครูเกษตร	3 คน

โรงเรียนนอกเขตชุมชน 6 โรงเรียน

โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดป้อมวิเชียรโชติการาม	มีครูเกษตร	3 คน
2. โรงเรียนวัดศรีสุทธาราม	มีครูเกษตร	3 คน
3. โรงเรียนวัดโพธิ์แจ้ง	มีครูเกษตร	4 คน

โรงเรียนที่นักเรียนน้อยกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดบางน้ำวน	มีครูเกษตร	5 คน
2. โรงเรียนบ้านอ้อมโรงทับ	มีครูเกษตร	5 คน
3. โรงเรียนเมืองสมุทรสาคร	มีครูเกษตร	3 คน

อำเภอกระทุ่มแบน

โรงเรียนในเขตชุมชน 6 โรงเรียน

โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดอ้อมน้อย	มีครูเกษต	2 คน
2. โรงเรียนวัดนางสาว	มีครูเกษต	5 คน
3. โรงเรียนบ้านคลองแค	มีครูเกษต	3 คน

โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	มีครูเกษต	3 คน
2. โรงเรียนวัดท่าเสา	มีครูเกษต	2 คน
3. โรงเรียนบ้านท้องคั่ง	มีครูเกษต	1 คน

โรงเรียนนอกเขตชุมชน 6 โรงเรียน

โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านสวนหลวง	มีครูเกษต	3 คน
2. โรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง	มีครูเกษต	1 คน
3. โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก	มีครูเกษต	3 คน

โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านแคราย	มีครูเกษต	2 คน
2. โรงเรียนบ้านบางยาง	มีครูเกษต	3 คน
3. โรงเรียนวัดใหม่หนองพะอง	มีครูเกษต	1 คน

อำเภอบ้านแพ้ว

โรงเรียนในเขตชุมชน 6 โรงเรียน

โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดหลักสี่	มีครูเกษต	3 คน
2. โรงเรียนวัดหนองสองห้อง	มีครูเกษต	7 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โรงเรียนวันครู 2500	มีครูเกษต	2 คน
โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 400 คน 3 โรงเรียน		
1. โรงเรียนบ้านกลางมิตรภาพที่ 63	มีครูเกษต	4 คน
2. โรงเรียนวัดรางต้นนิลประดิษฐ์	มีครูเกษต	3 คน
3. โรงเรียนท่าบแพ้ว	มีครูเกษต	1 คน

โรงเรียนนอกเขตชุมชน 6 โรงเรียน

โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดคลองตันราษฎร์บำรุง	มีครูเกษต	4 คน
2. โรงเรียนหลักสองราษฎร์บำรุง	มีครูเกษต	4 คน
3. โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว	มีครูเกษต	3 คน

โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 400 คน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดกระโจมทอง	มีครูเกษต	4 คน
2. โรงเรียนบ้านคลองสำโรง	มีครูเกษต	5 คน
3. โรงเรียนบ้านคลองหลวง	มีครูเกษต	2 คน

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งมีทั้งลักษณะคำถาม

แบบปลายปิดและปลายเปิด โดยกำหนดลักษณะของเนื้อหาไว้ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการสอนวิชาเกษตรของครู - อาจารย์ผู้สอน
วิชาเกษตร

3.3.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและหลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จากตำรา เอกสาร งานวิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ตั้งคำถามให้ตรงประเด็นที่ต้องการศึกษา
4. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบ
5. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ทดสอบแบบสอบถามเพราะแบบสอบถามที่นำไปใช้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก

3.3.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและการรวบรวม

หลังจากการสมัครชื่อโรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามจำนวน 112 ชุด ไปแจกให้ครู - อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรตามรายชื่อโรงเรียนที่สมัครได้ ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนมาด้วยตนเองจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.28

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเบื้องต้น

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่
2. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{(N\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $\sum fx$ = ผลรวมทั้งหมดของค่าที่คูณคะแนน

$\sum fx^2$ = $\sum fx$ คูณกับคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. ค่าร้อยละ = $\frac{f \times 100}{N}$

027814

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

4.1 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ จำนวน 100 คน ดำเนิน
วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำมาแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลดิบมาหาร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ f = จำนวนผู้ตอบในแต่ละตัวแปร (ความถี่)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

Σfx = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

$$S.D. = \sqrt{\frac{(Nfx^2) - (\Sigma fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ Σfx = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

Σfx = Σfx คูณกับคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5. การกำหนดคะแนนข้อความเพื่หาค่ากำหนดดังนี้

ข้อความแสดงถึงระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการกำหนดได้ดังนี้

ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการ

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ไม่มีหรือมีน้อย	1	คะแนน

ค่าคะแนนเฉลี่ยที่หาค่าได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร,

2528 : 70)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับของปัญหาอุปสรรคและความ
ต้องการปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับของปัญหาอุปสรรคและความ
ต้องการน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับของปัญหาอุปสรรคและความ
ต้องการน้อยที่สุด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดลำดับการ
เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N = 100	
1. เพศ		
ชาย	62	62.00
หญิง	38	38.00
2. อายุ		
18-22	0	0.00
23-27	4	4.00
28-32	5	5.00
33-37	32	32.00
มากกว่า 37	39	39.00
3. สถานภาพสมรส		
โสด	16	16.00
สมรสแล้ว	79	79.00
หม้าย	4	4.00
หย่าร้าง	1	1.00
4. อายุราชการ		
1-5	1	1.00
6-10	7	7.00
11-14	16	16.00
15-19	36	36.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N = 100	
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	40	40.00
5. ประสบการณ์ด้านการสอน		
ต่ำกว่า 2 ปี	4	4.00
2-5 ปี	5	5.00
4-5 ปี	4	4.00
5-6 ปี	6	6.00
มากกว่า 7 ปี	81	81.00
6. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ครู	2	2.00
อาจารย์ 1	13	13.00
อาจารย์ 2	70	70.00
อาจารย์ 3	8	8.00
อื่น ๆ	7	7.00
7. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา, ปวส., ป.ม.ก., ป.ก.ศ., หรือเทียบเท่า	11	11.00
ปริญญาตรี	80	80.00
ปริญญาตรี	3	3.00
อื่น ๆ	6	6.00
8. วุฒิการศึกษาเกษตร/การเกษตร		
ป.ม.ก., ป.ก.ศ. สูง	12	12.00
ปวส.	1	1.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N=100	
ว.บ.	1	1.00
ค.อ.บ.	0	0.00
ศศ.บ.	4	4.00
ค.บ.	17	17.00
อื่น ๆ	65	65.00
9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน		
ผ่านแนะนำ	0	0.00
ผ่านกิจกรรมนักศึกษา	3	3.00
ครูประจำชั้น	19	19.00
ผ่านส่งเสริมการศึกษา / ชุกรการ	53	53.00
ผ่านปกครอง	20	20.00
อื่น ๆ	7	7.00
10. จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน		
1 วิชา	0	0.00
2 วิชา	7	7.00
3 วิชา	18	18.00
มากกว่า 3 วิชา	57	57.00
วิชาที่สอน (ในรอบปีที่ผ่านมา)	N =358	
คณิตศาสตร์	43	12.00
ภาษาไทย	38	10.61
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	55	15.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N=100	
การทำงานพื้นฐานอาชีพ	36	10.00
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	22	6.14
เกษตร	47	13.00
พลศึกษา	18	5.027
ลูกเสือ	16	4.46
จริยศึกษา	15	4.20
งานเลือกเสรี	7	2.00
งานประดิษฐ์	11	3.07
ศิลปศึกษา	12	3.35
งานบ้าน	12	3.35
สังคมศึกษา	7	2.00
อังกฤษ	7	2.00
งานเลือกเกษตร	6	1.70
สุขภาพ	6	1.70
ชั้นที่สอน	N = 372	
ป.1	54	14.51
ป.2	62	16.66
ป.3	45	12.10
ป.4	68	18.28
ป.5	78	20.98
ป.6	65	17.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนห้องที่สอน	N =273	
1-3	211	77.29
4-6	29	10.62
7-9	17	6.22
10-12	9	3.30
มากกว่า 12	7	2.57
จำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์	N =256	
1-5	91	35.54
6-10	57	22.26
11-15	45	17.57
16-20	24	9.37
21-25	11	4.30
26-30	13	5.10
มากกว่า 30	15	5.86
11. การเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอน	N=100	
เคย	7	7.00
ไม่เคย	93	93.00
จำนวนวันที่ได้รับฝึกอบรมเฉลี่ยแต่ละครั้ง 3-5 วัน		
12. ปัจจุบันมีความสนใจในงานเกษตรสาขาใดมากที่สุด		
การผลิตพืช	41	41.00
การผลิตสัตว์	13	13.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N =100	
งานช่างเกษตร	22	22.00
งานธุรกิจเกษตร	7	7.00
งานอุตสาหกรรมเกษตร	6	6.00
งานครู - อาจารย์สอนวิชาเกษตร	29	29.00
อื่น ๆ	2	2.00
13. ปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นต่อการเป็นครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรอย่างไร		
พอใจที่สอนและพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	79	79.00
ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่เกษตร	15	15.00
ไม่พอใจเป็นครู-อาจารย์เกษตรต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่	0	0.00
อื่น ๆ	6	6.00

4.2 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของครู - อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร

ในตอนนี้นำวิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ดังรายละเอียดซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

เพศ อายุ และสภาพภาพของสมัคร

ครู - อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรร้อยละ 62.00 เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือร้อยละ 38.00 เป็นเพศหญิง และส่วนใหญ่ร้อยละ 39.00 จะมีอายุมากกว่า 37 ปี รองลงมาเป็นร้อยละ 32.00 มีอายุ 33-37 ปี และร้อยละ 79.00 มีสภาพภาพสมัครแล้ว

อายุราชการ และประสบการณ์ด้านการสอน

เมื่อพิจารณาถึงอายุราชการของครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนเกษตร ปรากฏว่าร้อยละ 40.00 มีอายุราชการตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปรองลงมาคือ ร้อยละ 36.00 มีอายุราชการ 15-16 ปี และโดยเฉลี่ยแล้วอายุราชการ 11-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนในด้านประสบการณ์ด้านการสอนร้อยละ 81.00 มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 7 ปี และคิดเป็นร้อยละ 4.00 ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 2 ปี และระหว่าง 4-5 ปี เท่ากัน

ตำแหน่งในปัจจุบัน ระดับการศึกษาและวุฒิการศึกษาเกษตร

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรร้อยละ 70.00 อยู่ในตำแหน่งอาจารย์ 2 และที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 2.00 ในตำแหน่งครู และครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.00 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่ใช่วุฒิการศึกษาทางการเกษตรร้อยละ 65.00 และระดับการศึกษาที่รองลงมา คือร้อยละ 11.00 เป็นอนุปริญญา เช่น ป.ม.ก, ป.ก.ศ.สูง คิดเป็นร้อยละ 12.00

หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนและวิชาที่สอนในปัจจุบัน

ครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 53.00 จะมีหน้าที่เป็นครูประจำชั้น รองลงมาคือร้อยละ 20.00 มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ส่วนวิชาที่สอนในปัจจุบัน ร้อยละ 57.00 สอนมากกว่า 3 วิชา และที่น้อยที่สุด ร้อยละ 7.00 สอน 1 วิชา ส่วนวิชาที่สอนกันมากที่สุดคือ วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตร้อยละ 55.00 รองลงมาคือร้อยละ 47.00 สอนวิชาเกษตรกรรม

ชั้นที่สอน จำนวนห้องและจำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์

ครู-อาจารย์ร้อยละ 78.00 สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และรองลงมาคือร้อยละ 65.00 สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 77.29 สอนจำนวน 1-3 ห้อง และจำนวนคาบที่สอนมากที่สุดคือ 1-5 คาบในหนึ่งสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 35.54 รองลงมาร้อยละ 22.26 สอน 6-10 คาบในหนึ่งสัปดาห์

การเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอน และความสนใจงานเกษตร

ในการเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนร้อยละ 7.00 ได้มีการเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจำนวนวันที่เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ยในแต่ละครั้ง 3-5 วัน ส่วนร้อยละ 93.00 ไม่เคยเข้ารับการอบรม ครู-อาจารย์ ร้อยละ 47.00 มีความสนใจในด้านการผลิตพืช และรองลงมาร้อยละ 29.00 มีความสนใจในงานครู-อาจารย์วิชาเกษตร

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่มีต่อการสอนวิชาเกษตร

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 79.00 พอใจที่จะสอนและพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น รองลงมาร้อยละ 15.00 ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่เกษตร

ตารางที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N = 100	
1. ปัจจุบันโรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาเกษตรในลักษณะใด		
เป็นพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการงานหรือวิชาบังคับ	83	83.00
มีแผนการสำหรับวิชาเกษตรกรรมให้นักเรียนเลือกเรียน	4	4.00
มีลักษณะทั้งสองลักษณะดังกล่าวข้างบน	13	13.00
2. จำนวนครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนที่มี		
อยู่ในปัจจุบัน		
1 คน	5	5.00
2 คน	15	15.00
3 คน	30	30.00
4 คน	19	19.00
5 คน	16	16.00
มากกว่า 6 คน	15	15.00
3. ครู-อาจารย์ครูวิชาเกษตรประเมินความรู้ความสามารถ		
ในการสอนวิชาเกษตรอยู่ในเกณฑ์		
มาก	4	4.00
ปานกลาง	61	61.00
น้อย	26	26.00
น้อยมาก	29	29.00
4. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเน้นการสอนด้าน		
เน้นภาคทฤษฎี	9	9.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N =100	
เน้นภาคปฏิบัติ	17	17.00
เน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน	68	68.00
สอนเน้นด้านเจตคติมากกว่าทฤษฎีหรือปฏิบัติ	6	6.00
5. โรงเรียนได้จัดพื้นที่ / กิจกรรม ให้นักเรียนปฏิบัติงาน		
เกษตรอะไรบ้าง		
การปลูกพืชผักสวนครัว	82	31.90
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	79	30.74
การปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น	20	7.80
การปลูกพืชไร่	4	1.56
การเพาะเห็ด	21	8.27
การเลี้ยงปลาสวยงาม	8	3.00
การเลี้ยงปลา	12	4.67
การเลี้ยงสัตว์เล็ก	4	1.56
การเลี้ยงสัตว์ปีก	14	5.45
อื่น ๆ	13	5.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร

โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.00 จะเปิดสอนวิชาเกษตรเป็นพื้นฐานอาชีพหรือวิชา การงานหรือวิชาบังคับ และน้อยที่สุดร้อยละ 4.00 เป็นแผนการเรียน สำหรับวิชาเกษตรกรรม ให้นักเรียนเลือก

ครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ มีอยู่โรงเรียนละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 ซึ่งครูส่วนใหญ่ร้อยละ 61.00 ประเมิน ความรู้ความสามารถในการสอนของตนเองอยู่ในระดับปานกลางและรองลงมาคือ ร้อยละ 26.00 ประเมินตนเองในระดับน้อย ซึ่งในการสอนส่วนใหญ่จะเน้นทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎีควบคู่กัน ร้อยละ 68.00 และน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 6.00 จะเน้นด้านเจตคติ โรงเรียนส่วนใหญ่จะให้นัก เรียนปฏิบัติในด้านการปลูกพืชผักสวนครัวคิดเป็นร้อยละ 31.90 รองลงมาร้อยละ 30.74 ให้ ปฏิบัติการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

ตารางที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร

รายการ	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		ไม่มี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N=100		N=100		N=100	
1. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ	20	20.00	56	56.00	24	24.00
2. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร	61	61.00	26	26.00	13	13.00
3. โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม / พืชทั่วไป	11	11.00	37	37.00	52	52.00
4. โรงเรือนด้านสัตวบาล / สัตว์ทั่วไป	6	6.00	18	18.00	76	76.00
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ	24	24.00	67	67.00	9	9.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		ไม่มี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. พันธุ์พืช	16	16.00	48	48.00	36	36.00
7. พันธุ์สัตว์	5	5.00	22	22.00	73	73.00
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร	6	6.00	31	31.00	63	63.00
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อ วัสดุทัศนต่าง ๆ)	8	8.00	57	57.00	36	36.00
10. หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการเกษตร ต่าง ๆ	17	17.00	60	60.00	23	23.00
11. จำนวนห้องเรียน	32	32.00	41	41.00	27	27.00
12. ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู/อาจารย์ และผู้บริหาร	40	40.00	31	31.00	21	21.00
13. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน	30	30.00	41	41.00	29	29.00
14. คนงานช่วยเหลืองานเกษตรของโรงเรียน	13	13.00	41	41.00	46	46.00
15. อื่น ๆ	0	0.00	0	0.00	0	0.00

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร

จากตารางที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกในการวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะมีไม่เพียงพอคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานเกษตรพื้นฐานรวมทั้งวัสดุฝึก เคมีภัณฑ์เกษตรต่าง ๆ พันธุ์พืช และ สัตว์ หนังสือตำราต่าง ๆ และคนงานช่วยเหลืองานเกษตรคิดเป็นร้อยละ 20.00, 11.00, 6.00, 16.00, 5.00, 17.00 และ 13.00 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอคือแหล่งน้ำ, จำนวนห้อง, ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครูอาจารย์ และผู้บริหารรวมถึงความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองคิดเป็นร้อยละ 61.00, 32.00, 40.00 และ 30.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน

ปัญหาอุปสรรค	X	S.D.	ระดับ
	N = 100		
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม	2.66	0.96	ปานกลาง
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	2.85	0.88	ปานกลาง
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน	2.79	0.89	ปานกลาง
4. การวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน	2.55	0.79	ปานกลาง
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม	2.94	0.82	ปานกลาง
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2.90	0.77	ปานกลาง
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณ ตลอดจนอาคาร สถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำการเกษตร	2.90	0.77	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	X	S.D.	ระดับ
	N = 100		
8. คุณวุฒิ ความรู้ความสามารถของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	3.00	0.95	ปานกลาง
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการสอนวิชาเกษตร	2.98	0.94	ปานกลาง
10. คณะครู-อาจารย์ ของโรงเรียนเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร	3.02	0.89	ปานกลาง
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนวิชาเกษตร	3.02	0.80	ปานกลาง
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตรมีจำนวนไม่เหมาะสม เช่น มีมากหรือน้อยเกินไป	2.41	1.16	น้อย
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	2.67	0.93	ปานกลาง
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสหาความรู้ใหม่ทั้งที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน	2.77	0.96	ปานกลาง
15. ตำรา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับครูอาจารย์และนักเรียน ใช้ค้นคว้าศึกษามีปริมาณเพียงพอ	2.92	0.90	ปานกลาง
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากสอนมาก	3.54	0.93	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	X	S.D.	ระดับ
	N = 100		
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการเตรียมการสอน	2.96	0.99	ปานกลาง
18. หมวดวิชา / สาขาวิชาได้รับงบประมาณอุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ	3.48	0.33	ปานกลาง
19. ห้องเรียน / สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาและยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร	3.43	0.47	ปานกลาง
20. ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ดีพอ	2.89	1.00	ปานกลาง
21. ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	0.77	1.62	น้อย

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน

จากตารางที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่ปัญหามากที่สุดคือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอน ซึ่งจะทำให้มีการเตรียมการสอนได้ไม่เต็มที่ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 3.50 ส่วนปัญหาที่มีน้อยที่สุดคือ ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในการใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 0.77 ส่วนปัญหาอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ความต้องการ	X	S.D.	ระดับ
	N=100		
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์นำไปสอนวิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.29	1.02	ปานกลาง
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎีการเกษตร	3.55	1.04	มาก
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง	3.71	0.00	มาก
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความรู้ความสามารถในการเตรียมการสอนวิชา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน	3.68	0.00	มาก
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อ วัสดุทัศนอุปกรณ์เพื่อสามารถสอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	3.62	0.90	มาก
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิธีการวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตร	3.62	0.92	มาก
7. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิธีการวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตร	3.44	2.35	ปานกลาง
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความต้องการ	X	S.D.	ระดับ
	N=100		
ขยายความคิดในการพัฒนา ปรับปรุง การ เรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับที่ทำงานสอน อยู่มีคุณภาพดีขึ้น	3.57	0.95	มาก
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็น ถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการ การเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยให้การให้ ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมเช่นเดียวกับ กับหมวด/สาขาวิชาอื่น	3.68	0.87	มาก
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึก วิชาเกษตร ในโรงเรียนของท่านทุกปีการ ศึกษา	3.97	0.93	มาก
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัยที่จัดการ ศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วย เหลือนิเทศส่งเสริมและแนะนำ เพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนของท่าน	3.72	0.86	มาก
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรควรรับผิดชอบ ด้านการสอนและควบคุมงานการเกษตรให้ อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา โดยลดปริมาณงาน อื่น ๆ ของโรงเรียนลง	3.51	0.82	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความต้องการ	X	S.D.	ระดับ
	N = 100		
13. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชา / สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษและมีปริมาณเพียงพอ	3.67	0.91	มาก
14. โรงเรียนควรประสานงานร่วมกับชุมชนหรือผู้ประกอบการนักเรียน ส่งเสริมการจัดเรียนการสอนวิชาเกษตรภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง และให้ความสำคัญแก่วิชาเกษตรอย่างมาก	3.58	0.83	มาก
15. ทางโรงเรียนควรมีจัดหาอัตรากำลัง เพื่อให้ครูอาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตรโดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำโรงเรียนละอย่างน้อย 2-3 คน	3.85	0.97	มาก
16. ทุกโรงเรียนควรมีจัดองค์การหรือชมรมหรือกลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง	3.69	0.92	มาก
17. โรงเรียนควรมีจัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ประสบการณ์หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพเกษตรมาบรรยายกระตุ้นครู-อาจารย์และนักเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของงานอาชีพเกษตรเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง	3.63	0.58	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความต้องการ	X	S.D.	ระดับ
18. โรงเรียนควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรไปรับการศึกษา ต่อ/อบรม / สัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ ค้นคว้าพัฒนาตนในการจัดการเรียนการสอนวิชา เกษตรให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	N =100 3.75	2.35	มาก
19. โรงเรียนควรมีจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การสาธิต การประกวด การรณรงค์ และ การทัศนศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน วิชาเกษตรทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3.60	1.01	มาก
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรง เรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพ ของท้องถิ่น	3.98	0.88	มาก

ตอนที่ 5 ความต้องการครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

จากตารางที่ 5 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมีความต้องการมากแต่มีความต้องการด้านการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้นและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิถีการวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.29 และ 3.44 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ

ปัญหาอื่น ๆ / ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. อุปกรณ์ไม่เพียงพอ	2
2. งบประมาณน้อย	1
3. ดินเค็มต้องนำดินมาจากที่อื่นเพื่อทำการเกษตร	1
4. พื้นที่ลุ่มและน้ำท่วมเมื่อน้ำทะเลหนุน	2
5. การสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ	3
6. พื้นที่น้อยไม่เพียงพอ	3
7. ขาดครูผู้สอนเกษตร	1
8. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น	2
9. ครูผู้สอนขาดความรู้ด้านการเกษตร	1
10. น้ำเค็มไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตร	4

จากตารางที่ 6 ปัญหาอื่นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะมาและปัญหามากที่สุด คือ น้ำเค็มไม่เหมาะสมกับการทำการเกษตร มีผู้เสนอมา 4 คน รองลงมาคือ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและพื้นที่ในการปฏิบัติกิจกรรมน้อย มีผู้เสนอมา 3 คนเท่ากัน ส่วนปัญหาอื่น ๆ มีผู้เสนอแนะ มาจำนวน 2 และ 1 คน คือปัญหาที่ 1, 4, 8 และปัญหาที่ 2, 3, 7, 9 ตามลำดับ (ดังแสดงในตาราง)

ตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็นของครู-อาจารย์เกษตรเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็น	ความถี่
1. เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมหรือไม่เพียงพอ	11
2. พื้นที่ในการปฏิบัติการเกษตรน้อยหรือไม่เพียงพอ	5
3. ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรไม่ได้จบการศึกษาเกษตรทำให้การสอนเป็นไปไม่ได้ไม่ดีพอสมควร	4
4. สถาบันการศึกษาควรจัดการศึกษาอบรมและติดตามผล	3
5. ควรมีการเชิญวิทยากรที่เป็นผู้รู้หรือเกษตรกรที่กำลังทำอยู่มาเป็นวิทยากรให้ความรู้	3
6. การปลูกจะไม่ได้อผลเพราะดินเค็ม	2
7. ควรส่งการเกษตรประเภทประมง เช่น การเลี้ยงกุ้งเพราะเหมาะสมกับท้องถิ่น	2
8. ควรจัดให้มีการปฏิบัติตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อปลูกฝังด้านเจตคติ	2
9. ควรจัดให้เจ้าหน้าที่การเกษตรเข้ามาดูแลโดยตรง	2
10. ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐบาล	2
11. ควรจัดให้มีนักศึกษาฝึกสอน	2
12. การขาดแคลนเอกสาร หรือหนังสือตำราเรียน	2
13. หากมีการใช้ปุ๋ยหรือสารเคมีอาจเป็นอันตรายต่อนักเรียน	1
14. ควรมีการสอนเทคโนโลยีการเกษตร	1
15. ครูผู้สอนควรไม่หาความรู้เสมอเพื่อปรับปรุงการสอน	1
16. งบประมาณในการดำเนินงานน้อย	1
17. ควรเพิ่มชั่วโมงในการเรียนและให้มีการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็นของครู-อาจารย์เกษตรพัฒนาหรือปรับปรุงการ
เรียนการสอนวิชาเกษตร**

จากตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเสนอมามากที่สุด 11 คน คือ ปัญหาเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมหรือไม่เพียงพอ รองลงมา คือ พื้นที่ในการปฏิบัติกิจกรรมเกษตรน้อย หรือไม่เพียงพอ

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครูผู้สอนวิชา
เกษตร 2) ศึกษาความต้องการทางด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตร 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการสอนวิชาเกษตร

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งมีทั้งลักษณะปลายเปิดและ
ปลายปิด และสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ, ตารางแจกแจงความถี่, ค่าเฉลี่ยและส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างครู - อาจารย์ ผู้ทำการสอนเกษตร

สรุปผลการวิจัย

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสถานการณ์ของครู - อาจารย์พบส่วนใหญ่เป็นชายและอายุมากกว่า 37
ปี อาศุราชการตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรสแล้วและมีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 7 ปี
ส่วนใหญ่มียุทธศาสตร์ อาจารย์ระดับ 2 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดและส่วนใหญ่ไม่มี
วุฒิทางการศึกษาเกษตรโดยตรง นอกจากหน้าที่ในการสอนแล้วยังมีหน้าที่ในการสอนแล้วยังมีหน้าที่
รับผิดชอบอื่น ๆ เช่น ครูประจำชั้น ครูฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ส่วนวิชาที่สอนจะมีมากกว่า 3 วิชา
จำนวนอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจะมีมากซึ่งส่วนใหญ่มีความสนใจในด้านการผลิตพืช
รองลงมาคือ งานครู - อาจารย์สอนวิชาเกษตร ซึ่งครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ หอ
ใจที่จะสอนและพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

สภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร

วิชาเกษตรที่เปิดสอนในโรงเรียนเป็นพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการทำงานหรือ วิชาบังคับ และจำนวนครู - อาจารย์ส่วนใหญ่จะมีอยู่ 3 คนในแต่ละโรงเรียน ส่วนใหญ่ครู - อาจารย์ประเมินความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นการสอนเน้นทางด้านทฤษฎี และปฏิบัติควบคู่กัน ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่จะให้นักเรียนปฏิบัติการปลูกพืชผักสวนครัว

สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร

สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีน้อยหรือไม่เพียงพอมากที่สุด คือ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีเพียงพอ คือ แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรและการได้รับความร่วมมือจากครู - อาจารย์และผู้บริหาร

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุด คือ ครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก ส่วนปัญหาที่พบมากคือ ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในการเลือกการสอน และจำนวนนักเรียนในห้องเรียนมีไม่เหมาะสมส่วนปัญหาอื่น ๆ จะมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะนี้ได้รวบรวมจากความคิดเห็นจากครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งรวบรวมได้ดังนี้

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนควรจัดให้มีอย่างเพียงพอและเหมาะสม เช่น จอบ เสียม เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
2. พื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตรมีน้อยหรือไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ดังนั้นจึงควรจัดให้มีภาชนะเพื่อใช้ในการปฏิบัติ เช่น กระถาง, ถังสำหรับปลูกพืช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ไม่ได้จบการศึกษาเกษตรควรต้องหาความรู้ใหม่ ๆ จึงควรให้หน่วยงานการศึกษาเกษตรจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาเกษตรให้กับครูผู้สอนอยู่เสมอ เพื่อนำมาประยุกต์หรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
4. สถาบันการศึกษาที่มีการสอนเกษตรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษาเกษตรควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรและการติดตามประเมินผลด้วย
5. ในการจัดการสอนวิชาเกษตรควรจะเป็นการสอนที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งจังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ส่วนใหญ่ติดทะเล ควรเน้นการเรียนการสอนเกี่ยวกับประมงชายฝั่ง - เช่น ว่างกุ้ง

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำปัญหาพิเศษในครั้งต่อไป

1. ปัญหาผู้ทำไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ เนื่องจากการส่งแบบสอบถามไปแล้วว่าจะได้รับแบบสอบถามกลับ และเป็นช่วงที่ทำการฝึกสอนอยู่ ซึ่งจำเป็นต้องแบ่งเวลาในการเตรียมการสอนด้วย ดังนั้นผู้ทำควรทำตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด
2. ปัญหาในการส่งแบบถาม หากจะส่งแบบสอบถามผ่าน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานประถมศึกษาอำเภอควรจัดส่งแต่เนิ่น ๆ เพราะใช้เวลานานมากกว่าจะได้กลับคืนมาหรือหากจะส่งแบบสอบถามด้วยตัวเองก็ต้องใช้เวลานานเหมือนกันแต่จะได้ผลดีคือได้รับแบบสอบถามมามาก แต่จะเสียค่าใช้จ่ายสูง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือการสอนวิชาเกษตร สำนักงานหน่วยศึกษานิเทศก์
เกษตร โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 2519
- หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา 2533
- คู่มือหลักสูตรหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา 2533
- คณะกรรมการการจัดการศึกษาด้านเกษตร สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี โครงการเกษตรศึกษาแนวนโยบายการพัฒนาการเกษตร กรุงเทพมหานคร
: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล 2528
- ประดอง กรรณสูตร สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรม นนทบุรี : สำนักพิมพ์ ดร.ศรีสง่า 2528
- พจน์ สะเพียรชัย "มองการศึกษา" วารสารการศึกษาแห่งชาติ 19 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2528) . 1 2528
- ทรงฤทธิ์ ปะเมโท 2522 "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนงานเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการจัดการเกษตร ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521" กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ; มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประเสริฐ ประชาราษฎร์ 2522 "ความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เกี่ยวกับการสอนงานเกษตร ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521" กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522
- พาที อ่อนสุภาพ 2524 "การสำรวจการดำเนินการสอนงานเกษตรกรม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง" วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524

- ลักษณะ สมเชื้อ 2524 "ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ใน จังหวัดชลบุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524
- ศักดิ์พงษ์ หอมหวล "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนงานเกษตรในระดับประถมศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์" ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2527
- สุวีรพร ราศรี "ความรู้และความสามารถทางด้านการเกษตรของครูผู้สอนของครูผู้สอนงานเกษตร ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์" กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนษกรัฐมนตรี 2528 โครงการประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาระบบการวางแผนการจัดการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2528

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับ..... ในเขตจังหวัด.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยได้แยกการสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - 2.1 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
 - 2.2 เป็นการสอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
 - ตอนที่ 3 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - 3.1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
 - 3.2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามที่ท่านคิดเห็นด้วยตามความจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าสูงและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือน และเสีหสาชใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน และโปรดเติมค่าหรือตัวเลขลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 18-22 ปี 23-27 ปี 28-32 ปี 33-37 ปี
 มากกว่า 37 ปี
3. สถานภาพสมรส โสด สมรสแล้ว หม้าย หย่าร้าง
4. อายุราชการ.....ปี
5. ประสบการณ์ด้านการสอน ต่ำกว่า 2 ปี 2-5 ปี 4-5 ปี
 5-6 ปี มากกว่า 7 ปี
6. ตำแหน่งในปัจจุบัน ครู อาจารย์ 1 อาจารย์ 2
 อาจารย์ 3 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ระดับการศึกษา อนุปริญญา, ปวส., ป.ม.ก., ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. วุฒิการศึกษาเกษตร/การเกษตร ป.ม.ก., ป.กศ.สูง
 ปวส.
 วท.บ.
 ค.อ.บ.
 ศศ.บ.
 ค.บ.
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ในเชิงการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

- ฝ่ายแนะแนว
- ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา/ธุรการ
- ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา
- ฝ่ายปกครอง
- ครูประจำชั้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

10. จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน
- 1 วิชา
 - 2 วิชา
 - 3 วิชา
 - มากกว่า 3 วิชา

โปรดระบุวิชาที่สอน (ในรอบปีที่ผ่านมา)

- 10.1 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอน.....คาบ/สัปดาห์
- 10.2 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอน.....คาบ/สัปดาห์
- 10.3 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอน.....คาบ/สัปดาห์
- 10.4 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอน.....คาบ/สัปดาห์
- 10.5 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอน.....คาบ/สัปดาห์

11. หลังจากที่ท่านจบการศึกษาและเข้ารับราชการเป็นครูสอนวิชาเกษตร ท่านเคยได้มีโอกาส
 เข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนหรือการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนหรือไม่

- เคย
- ไม่เคย

กรณีที่ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมเทคนิควิธีการสอนหรือเพิ่มประสิทธิภาพการสอน โปรดระบุ
 ชื่อเรื่องที่ท่านได้รับการฝึกอบรม และสถานที่รับการฝึกอบรม

เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม สถานที่ จัดโดย ระหว่างวัน/เดือน/ปี

- 11.1
- 11.2
- 11.3
- 11.4
- 11.5

12. ปัจจุบันท่านมีความสนใจงานเกษตรสาขาใดมากที่สุด

- การผลิตพืช
- งานธุรกิจเกษตร
- การผลิตสัตว์
- งานอุตสาหกรรมเกษตร
- งานช่างเกษตร
- งานครู-อาจารย์สอนวิชาเกษตร

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

13. ปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรอย่างไร
- หอใจที่จะสอนและต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น
 - ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตร
 - ไม่พอใจในการเป็นครูอาจารย์เกษตรและต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน และโปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

1. ปัจจุบันโรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาเกษตรในลักษณะใด
 - เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ หรือวิชาการทำงาน หรือวิชาบังคับนักเรียนทุกคนต้องเรียน
 - มีแผนการเรียนสำหรับวิชาเกษตรกรรมให้นักเรียนเลือกเรียน
 - มีลักษณะทั้งสองลักษณะดังกล่าวข้างบน
2. ปัจจุบันจำนวนครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน รวมจำนวน
 - 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน 5 คน มากกว่า 6
3. ท่านประเมินความรู้ความสามารถในการสอนวิชาเกษตรของตัวท่านเองอยู่ระดับใด
 - มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก
4. ในการสอนวิชาเกษตรท่านเน้นอย่างไร
 - เน้นภาคทฤษฎี เน้นภาคปฏิบัติ สอนเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน
 - สอนเน้นด้านเจตคติมากกว่าด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติ
5. โรงเรียนของท่านได้จัดพื้นที่/กิจกรรม ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานเกษตรอะไรบ้าง .
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ปลูกพืชผักสวนครัว	☐ เลี้ยงปลาสวยงาม
☐ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	☐ เลี้ยงปลา
☐ ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น	☐ เลี้ยงสัตว์เล็ก
☐ ปลูกพืชไร่	☐ เลี้ยงสัตว์ปีก
☐ เพาะเห็ด	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. โรงเรียนของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรเพียงพอหรือไม่

รายการ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีหรือมีน้อยมาก
1. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
2. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร
3. โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม/พืชทั่วไป
4. โรงเรือนด้านสัตวบาล/สัตว์ทั่วไป
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม มีด ฯลฯ
6. พันธุ์พืช
7. พันธุ์สัตว์
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย, ยาฆ่าแมลง ฯลฯ)
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อโสตทัศนต่าง ๆ)
10. หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการเกษตรต่าง ๆ
11. จำนวนห้องเรียน
12. ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู-อาจารย์ และผู้บริหาร
13. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน
14. งบประมาณช่วยเหลืองานการเกษตรของโรงเรียน
15. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนของท่าน
โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ น้อยที่สุด
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน
4. การวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณ ตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำเกษตร
8. คุณวุฒิ ความรู้ความสามารถของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร
10. คณะครู-อาจารย์ของโรงเรียนเล็งเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ น้อยที่สุด
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชา เกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตรมีจำนวน ไม่เหมาะสม เช่น มีมากหรือน้อยเกินไป
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อ การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ ครู-อาจารย์
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสหาความรู้ วิชาเกษตรใหม่ที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน
15. ตำรา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับ ครู-อาจารย์ และนักเรียน ใช้กันคว่า ศึกษา มีปริมาณเพียงพอ
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้อง รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการ เตรียมการสอน
18. หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตรได้รับเงินงบประมาณ อุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ
19. ห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาและ ยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร
20. ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทาง ใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ ดีพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ น้อยที่สุด
21. ปัญหาสำคัญด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ (โปรดระบุ)					
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชา
เกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ส่วนที่ 1 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงมากที่สุด ที่เกี่ยวกับความ
ต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนที่ท่านสอน

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
1. ความต้องการศึกษาระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์นำไปสอนวิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎีการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง					
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความรู้ความสามารถในการเตรียมการสอนวิชาเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน					
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อสามารถสอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง					
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชาการสอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง					
7. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิธีการวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตร					
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และขยายความคิดในการพัฒนา ปรับปรุง การเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับที่ท่านสอนอยู่มีคุณภาพดีขึ้น					
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมเช่นเดียวกับหมวด/สาขาวิชาอื่น					
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่านทุกปีการศึกษา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือนำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริม และแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่าน					
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรรับผิดชอบด้านการสอนและควบคุมงานการเกษตรให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา โดยลดปริมาณงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนลง					
13. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ และมีปริมาณเพียงพอ					
14. โรงเรียนควรประสานงานร่วมกับชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรภายในโรงเรียนอย่างจริงจังและให้ความสำคัญแก่วิชาเกษตรอย่างมาก					
15. ทางโรงเรียนควรจัดหาอัตรากำลัง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตร โดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำ โรงเรียนละอย่างน้อย 2-3 คน					
16. ทุกโรงเรียนควรมีองค์การหรือชมรมหรือกลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
17. โรงเรียนควรจัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ประสบ- การณ์หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพเกษตร มาบรรยาย ขยายกระตุ้นครู-อาจารย์และนักเรียน ให้เห็นถึง ความสำคัญของงานอาชีพเกษตรเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง					
18. โรงเรียนควรมีนิเทศส่งเสริม สนับสนุน ครู- อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไปรับการศึกษาคู่/ อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ค้นคว้า พัฒนาดนในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา					
19. โรงเรียนควรจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การ สาธิต การประกวด การรณรงค์ และการทัศน- ศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรง- เรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพ ของท้องถิ่น					
21. ความต้องการอื่น ๆ ที่สำคัญ (โปรดระบุ)					
.....					
.....					
.....					
.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

